

დამისახურება, მკლავი აღმართება...

დღიდობებაზე ეს ამონაკენები, რომელიც
სალცეურ თქმად შემოგვინახა მატიანებ, მა-
ანიშენებს მავანთა უარყოფით დამოკიდე-
ბულებას ყოველი სილამაზის შემოქმედის-
ადმი. ეს შემოდება გამოიწვევდი იქნა ბიბ-
ლიურად სასიცავდილო ცოდნად მიჩნეული
შეურით, ისტორიულად ცართველობისათვის
დაბახასიათებელი “უზორო გინ იმდერეუთო-
ბის” სინდრომთ, ან იმ “უძრავო” მიხეხით
რასაც თანამედროვენი კონკურენტოა ბრ-
ძოლის ერთ-ერთ იარაღად მიიჩნევნ. ყველა
შემთხვევაში ეს, მორალურად — საძრახისი
ქმედება, იურიდიულად კი ხშირად ხვდება
იმ კვლეში, რასაც სისხლის სამართლის
დაინშაული პქანი!

სწორედ ასეთ ქმებისგვასთათ გვაქს
საქმი, როცა გავკენიბით უბრალო
თღლავებით კაცის, სახალხო მკურნალ ბიტები
გაზინდებთან დაკავშირებული სასამართლო
საქმის მასალებს, რომელიც უპყვი მერამდებნე
წყლია მიმდინარეობს, მაგრამ სრულიად
უჟერებოდ - რა თქმა უნდა, ავ ბედოთან
შეურიგებელ, ჰეშმარიტებისა და
სამართლიანობის კახური სიჯიტით
მაძიებელ ბიჭიკორ გაზინდისსოფს.

სახალხო მექურალის კველა უბედურება
კი იმ დღიდან დაწყო, როცა მას შემცირებული
მიაგონ ბალაბეჭდით დამზადებულ წამლას, რომელსაც უამრავი დაავადებისაგან განკურნების საოცარი უნარი აღმოჩნდა. სწორედ ამ, პაციენტთავის საბედნიერო თუ მისთვის სავალიალო დღიდან ბიჭიკო გაგნიერ არც ჯანმრთელობას მოწყერებული ჟომელოდ დაავადებული ადამიანების ვზზოტები დაპლანებია და არ მოშერნეთა თვალი. ბიჭიკო გაგნიძის ოფისთან პაციენტების გრძელი რიგი დადგა, რადგან, როგორც დაავადებულები ამტკიცებდენ, გაგნიძის მიერ ბალაბეძისაგან დამზადებული პრეპარატი თოთქმის დაუჯერებელ ეფექტს ახდენად და უძმრავი მათგანი განიკურნა ისეთი მძმე ავადმყოფობებისაგან, როგორც გახდათ ონკოლოგიური დაავადებები, გაფანტული სკლეროზი, დკიდლის დაავადებები და სხვა.

აგვი მოუსმინა. მირთადად გაგნიძეს ბრალდებას უკენებდა რამდენიმე ანგაუირებული პირი, რომელთა მტკიცებით თოთქოს მათ ახლობლებზე დამზადებული გავლენა იქმნის სახალხო მექურნალის პრეპარატებს. და რაც მთავარია — არავთარი კონკრეტიკა, გაგნიძის წამალი უვარებისი და საშიშია ადამიანებისათვის!

ვერც მოწყეულმა საეციალისტებმა თქვეს ვერაცერი კონკრეტული გაგნიძის პრეპარატების აუ-კარბზე და არც მათ მიიღეს მხედველობაში ის გარემოება, რომ მათივე კოდგების დასკვნის გაგნიძის წამალს არ გააჩნია არავთარი გამჭვილით მოვლენა და იგი ფაქტიურად წარმოადგენს ბიოსტიტულატოს, რომელსაც გააჩნია გარკვეული საკურნალო თვესებებიც. არც იმ ადამიანების აზრით დაინტერესებულა ვინმე, რომელთაც კომპეტენტური ექიმების დასკვნით რამდენიმე კვირის სიცოცხლე ჰქონდათ დარჩენილი,

აღნიშვნელმა მიიღვია ექიმებისა და სპეციალისტების უკრადღება. 2009 წლის 18 სექტემბერს თბილისში, ტაბიშვილის ქუჩა №36-ში გაიმართა პრესკონფერენცია, რომელიც მიედგანა სახალის სამკურნალო დაგების ერთოვრო პარტიარების, ბიჭიკო (დომენგიტი) განგიძის მიერ შექმნილ სახსრაულმოქმედ სამკურნალო პრეპარატებს „დომენტოლას“ და „გაგალონს“. პრესკონფერენციას ესწრებოდნენ ქართველი კლასიკური მედიცინის ოვალსაჩინო წარმომადგენლები, პროფესიონალის ბერიძე და გია მაცაბერიძე, ბერიძინის ფისიკონფრონტობიური საავადმყოფოს მთავარი ექიმი ავთანდილ ვანაძე, ზაზა ფანასეკერტელის სახელობის სამედიცინო კოლეჯის დირექტორი, პროფესიონალი გურამ ხაჭაპურიძე, სამხედრო ექიმი გადაუდებელი ქორეგინის დარგში დაკით მერკეველი, ურნალისტი გიორგი გიგა დარგში გობგია, წერილის ეკლესიის მოძღვარი მამა ოთანე, მედიცინის დარგის წარმომადგენლები მაყვალა ჩირიკაშვილი და ოთარ მჭედლიშვილი, ექიმი მარინა დუნდუა, აციენტები, რომელთაც უმძიმეს დავადებებს თავი დაადგიეს სწორედ გაგნიძის მიერ შექმნილი პრეპარატების წარუსით.

სწორედ ამის შემდეგ დაიწყო უბედულებელი მოვლენა მთელი წელი მართვისა და მომღერალობის განვითარების მიზანით. მათ შემდეგ კი მომღერალი მარტინ ლინკი და მისი მუსიკალური განვითარების მიზანით დაიწყო უბედულებელი მოვლენა მთელი წელი მართვისა და მომღერალობის განვითარების მიზანით.

ბის „გაგენოლისა“ და „ღომენტოლის“ სახელმწიფო ეროვნული რეგიონი რეგიონისათვის მორფოლოგიის ინსტიტუტის დასკვნას არავთარი მნიშვნელობა არ ეძღვოდა და აქ მხოლოდ საჭირო იყო თუ წამლისა და ფარმაცევტული სამუშაონალო საშუალებების ცენტრის დასკვნა, არც ზესტად იქნა შესრულებული პროცედურული სკორებითა ერთად, რადგან აღნიშნული პრეპარატები არის პარასამურნალო საშუალება და არა საინექციო პრეპარატები. ამრიგად, ვინაიდან სიყალე სახეობი იყო, გავნიძეს რეგიონტომაცია გაუჟემა საქართველოს ჯანდაცვის სამინისტროს სამედიცინო საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირების სააგენტომ და არავინ მიიღო მხედველობაში ის გარემოება. რომ მორფოლოგიის ინსტიტუტის მეტრეველის მიერ წინასწარგამნებულად გაყალბებული დასკვნა არ შეიძლებოდა გამხმარევით რეგისტრაციის გაუქმების საფუძველი. არც ის მიიღეს მხედველობაში რიცხვით ქართველი მედიკოსების გარეკველმა წრებ ერთხმად აღიარა პრეპარატების „გაგენოლისა“ და „ღომენტოლის“ უნიკალურობა და ბიჭიები გაგნიებ არჩეული იქნა საქართველოს სოციალურ მეცნიერებათა აკადემიის საპატიო წევრობის 20 სექტემბერს აირჩია საქართველოს ბიზნესის მეცნიერებათა აკადემიის საპატიო წევრობის გარეკველმა წრებ ერთხმად აღიარა პრეპარატების

საინტერესოს რაში გამოიხატა დგაბიძის მიერ დოკუმენტის გაყავლება, ან თვითონ რიგორ უნდა გაყავლების იგი, რაში უნდა შექარვოდა ესკო, როცა ვიზუალურად დასკნა არავთარ ეჭვს არ ბალებდა. იგი შეუმნეველი დარჩა სახელმწიფო რეგულირების სააგენტოსთვისაც, რომელმაც პრეპარატები გაატარა რეგისტრაციაში. მაგრამ დოკუმენტის სიყადე შეამჩნიეს მაშინ, როცა ის საჭირო იყო. შეამჩნიეს საჭირო დროს და საჭირო კითარებაში. გაგნიძე მაშინვე აცხადებდა, როგორც რეგულირების სააგენტოში ისე, გამოიძიების ორგანოებში და დღესაც სრული პასუხისმგებლობის აცხადებს რომ უცხოები სხესვებით დასკვნა მას არ გაუკალებდია. მის შესახებ არაფერი იცის და ამ შემთხვევაში იგი გაყავლება დავით მეტრეველმა, რომელიც პიროვნებითაც გამოიძიება საერთოდ არ დაინტერესებულია. მან უნდა ასხნას, თუ როგორ გაყავლება აღნიშნული დოკუმენტი, ვის მეშვეობით, ხად მოიძია ინსტიტუტის აღტერნატიული რეალურობან მიმსგავსებული ბეჭედი, ინტერეტის დირექტორის ა. კორქაიას სახელით ვის მოაწერინა ხელი, თუ თვითონ შეასრულა ხელმოწერა. და რაც მთავრობა, საკუთრივ დასკვნა სამედიცინო ტერმინოლოგიით და მისი შედეგის სტანდარტული ფორმებისა და ტექნოლოგიების დაცვით ვის შეადგენნან თვითონ დაწერა თუ სხვას დააწერინა?

აგრძელოს, რომელიც მოისიური, კუსკუნ
დაიძრა” და გაგნიბის წინაღმდეგა აგრძე-
ბული “შავი პირის” კომპანიას ახლა ზე-
ბუნებრივი ძალებიც კი ვერ დამუხრუქებდ-

ნენ. სახალხო მკურნალს რეგისტრაცია
“სამდევრო” გაუნადგევს!
მაგრამ გვერთ ეს ფაქტორი გამოიღგა ბაზ-
ნიძის საბოლოოდ “გასანიტრალებელ” არ-
გვმენტად, რადგან მის ოფისთან კელაბაც
იღვნენ (და დღესაც დგანან) ჯანმრთელობას
მოწყვერებული ადმინისტრი განიძეს, როგორც
იტყვიან, “ახალი აგენტი შეუგდეს” კიდაც

မိုးပာ အရာဝန်ဆောင်ရွက်ခြင်း ပေါ်လတဲ့၊ ရှုမှုပေးပို့ အသေးစိတ် မှတ်မှတ် မျှ၏အတွက် ပေါ်လတဲ့၊ ရှုမှုပေးပို့ အသေးစိတ် မှတ်မှတ် မျှ၏အတွက်

მოუხედავად იმისა რომ სამკურნალო
საშუალებები გაგნიძინები მიერ დარგვისტრირებული იყო „წამლისა და ფარმაცევტული საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მიხედვით (სამეცნიერო საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირების საგენტოს 2010 წლის 13 სექტემბერის №82/რ ბრძანება), შემოწმების მიერ მათი მიზრდება განხილული იქნა დამატებული ღირებულების გადასახადით დაბეჭრის ობიექტებზე.

ლის დროსაც მთლიანად ამოღებული იქნა
შესა სამკურნალო საშუალებები, მათი
დამზადებისათვის საჭირო მოწყობილობები,
შეუძის ფლაკონები და ნავაგარი თანხა,
რომელიც ინახებოდა სეიფში, გაფორმდა
შესაბამისი დოკუმენტები, თუმცა რატომდაც
ოჯახის ფულის ამოღების დოკუმენტი
ფინანსისტ პოლიციელთა მიერ გაფორმდა
2012 წლის 8 თებერვლის შეგრძნებით
(?!). შემოწყიბით ეს თანხა აღიარებულია
2012 წელს მიღებულ შემოსავლად (ძების
პროცესში)! 2012 წლის 1 იანვრიდან –
7თებერვლის ჩათვლით), აღიარებულია
გაცემულ ხელფასად და დაბეგრილია რო-
გორც დღის ასევე საშემოსავლო გადასახა-
დით.

შოკლებდ, მალინი ფრთხილად უხდა იარო
აშეარდ ანგაუირებულ ვინანსისტოა მიერ
აგებულ ლაბირინთში, რათა ფეხი არსად
წამო რა და არ მოიტახო.

დიდი იყო ხალხის მთხოვნილება
“გაგენოლისა” და “ღომენტოლზე” მაშინ,
როცა ნაციონალთა ხეობის ქაშს ჯანმ-
რთელობის მაძიებელ ადამიანებს ხშირად
სახლ-კარის გაყიდვაც კი უწევდათ, რადგან
განისინ პრეპარატებით მკურნალობა მათ
ათჯერ და ოცჯერ იაფი უჯდებოდათ.
დიდია მთხოვნილება დღესაც როდეოსაც
ამოქმედდა ჯანდაცვის საერთო-სახალხო
პროგრამა და დღეს პაციენტი სავალმყ-
ოვრში მხოლოდ მკურნალობის საერთო

დირექტულების ათ პროცენტს იხდის. დასკვნა შეიძლება ერთმნიშვნელოვანი იქის – სახალხო მკურნალის პრეარატისადმი ესოდებ დიდი ინტერესი მოტივირებულია არა მხროდ ეკონომიკური ფაქტორებით, არამედ აღნიშვნელი პრეპარატების ქმედითუნარიანობითაც, რომლის დანახვაც ცოცხალი თავით არ სურთ ქართული მედიცინის მესკურებებს!

თოროს ერთგვარი მისტერიალის პრემიის დაურეატის, პროფესორ ფას-ბინდერის მიერ 2015 წელს ოსმოში თქმელი სიტყვები: “კიბოს პრეპარატი XXI საუკუნეში შეიქმნება ძაღვასიში და მისი აგრძელი იქნება არა ექიმი, არამედ, უბრალოდ, ადამიანი, რომელსაც თავად დაავადების დასახელება და სპეციფიკა ხეორიანად არ ეცოდისება. ეს იქნება სილის გაწვნა მედიცინისათვის და ეს იქნება შევება ძალითობისათვის...”

ჯერჯერობით კი, შვებას ვერ გვრის ეს
უნიკალური აღმოჩენა მის ავტორს, რომელიც
უკვე მერამდენებ წელია ბიბლიური დავი-
თივითა შექმიდებული გოლიათად ქცეულ
ფარმაკომაფიას!

მოკლედ, მართლმასაჯულების ბი-
ურკორატიის ხვიმირაში ხავარდნილი ერთი
კინგილა ნებსივით მარტივი საქმე მავართა
მეცადინებითი ისეთ ბურზგლა ზღარბად
იქცა, რომ თავსა და ბოლოს ვერ გაუბებს
ადამიანი. დადის ხელებმოკვეთილი,
“მორიელებისაგან უღვთოდ დაგესლილი”
ოსტატი ინსტანციიდან ინსტანციაში და
ამაოდ ექცბს სამართლას, რომელიც მას
საგულდაგულოდ ემალება ციესისხლიანი
ბიუროკრატიის ბნელ დერეფნებში...

P.S. ავადსახსნებელი ნაცი ჩინოვნიკები ხალხის მიღებაზე უარს არ ამბობდნენ, თუმცა მერე არავითარ დახმარებას არ უწევდნენ გაჭირვებაში ჩავარდნილებს. “ოცნებას” შემოყვალილი ჩინოვნიკები კი სათოფედ არ იგარებენ მთხოვნელებს და სრულიად იზოლირებულები ნებივრობენ საკუთარ კაბინეტებში. უამრავი ოცნება გაგეიქარწყლეს ხელისუფლებაში რისით მოსულმა კოალიციის წევრებმა, თუმცა, რა სიკეთის მოლოდინი უნდა გვექონოდა იმ რეპუბლიკელებისაგან, რომლებიც წლების განმავლობაში ანგრევდნენ ქვეყანას “ნაციონალებთან” ერთად!

სამართლებრივი დოკუმენტი შვილები

၁၃၈၆၂၀၁၀ ၁၁၁၀၇၀
၁၃၈၅၉၀၀၀ ၁၁၁၀၇၀

18 ΟΓΓΟΥΝΙΑ, 1916

„ლილის ჭირობმე! გაკუცებთ იმდენს შენ
და ბაღნებს, რამდენიც მენატრება თქვენი
ნახვა. ლილი, გენაცვალე, შენი წერილი მი-
ვიღე 28 მაისს ნაწერი და შემდეგ არა. ჩეცნ
ახლა წინ ვართ წასული ავსტრიის ქვეყანაში
და ფორტა ძაან უკარავად არის.

ჩემი დეპეშა, ორი ამ თვის ნაწერი, მიიღოთ
თუ არა? თან წერილებიც გამოგიგზავნენ,
უთუოდ დააგვიანდება, ერთს ადრე მიიღებ-
დი, რადგანაც გავატანე რუსეთში მიმავალ
ფერშალს. სხვა, მუშნი და მე დიდი გაჭირვებას
შევხდით 30 მაისში. უჩა და მისი ორმოცდა-
ათი ჩეჩენი, სადაც ვიყავით მუშნი და მე (ჩვენ
ახლა ვართ უჩასთან, ჩეჩენების პოლკში) დი-
ლის ხუთ საათზედ უჩას ნინამძღლობით ვი-
დექით. მდინარე დნესტრს გალმა იყო
გამაგრებული მტერი. უჩას ბრძანებით და-
ვეწყვეთ და ორ-ორს უნდა გადაგვეცურა
მდინარე, რომელიც ძალა დიდია.

մա՛ն մշց զեսրողյ դա ჩամոզագց ւրենօնան, մաան ցշլոտ մինճռոֆա ւրենօն ժակորվա, մացրամ շեմյթինդա, առ մռմյլան-մյետյ դա ցավսնոյ հիզե-նենքնույն. շխանջը դացրեն հիշենս ճա մասայ ժյ-ըմաբնա յրտո լուզա. սուլ 20 յաւո, տոռյեծանագ, յիհան մուզարտուու. յիհան յընո չուցելուզա մռաե-սենա գուութուու յամանգուրն յի. նացրագուռն. ման յո մռաեսենա յորոքյուսու յամանցուրն ճա յորոքյու-սու յամանցուրմա մոնանցյուլա լածարյետშո (Յունյյու րամուցենիմ դլա, ցույեա մանցյեծդա), գուու մագլուոն մոտեհրա ճա տացուու ხելոտ ჩամոզյու- ճա նմոնճա ցուորցու չչարո. პոլյուդան յո ցալ- յո վար նարդցյնուու մցոնո ացուուրոնիանջը ճա րոռու ճանանշին չչարցես մոցուուեծ, յրտո ևույ- պուտ մոցեն, րանջեաւ նարմացցուն. մյ էելու վար հիշեն գուութուու մշտակի, րաճցանաւ հիշեն პոլյու հիմն ացաճմյուոցոն ճա 190 ցըրս- գուու նոն նաևյուլա ճա օմաս յնճա ճացրեն.

უჩა, მუშნი და ვალოდია ბერიძე წარდგე-
ნილნი არიან აფიცრის წმ. გორგის ჯვრებ-
ზედ. მეტი ჯილდო აფიცრისათვის არც
შეიძლება და არც არის. მუშნის ცხენდაცხენ
სელჩართულ ომში ორი ტყვიით ცხენი მო-
უკლეს, თვითონ ბევრჯერ გადარჩა. 30 მაის-
ში ტყვედ დავიჭირეთ 350 კაცი და 2
პულემიტი. ესლა სულ ჩვენი საქმის შესა-
ხებ არის ლაპარაკი. დივიზიის კამანდირმა

ఎంపణి ల సామాన్ శాఖలకు

რომელიც ახლა მკლავში და მხარში დაჭრილი რუსეთში წევს, მგონია მარჯვენა მკლავი გაუხმა. აქ თათრის ორა ასეული მომზყვდეული თხრილებში, ამ საშინელა ქარბუქის დროს ნაცევარზე მეტი დაიხოცა და თუ ვინმე გადარჩა ცოცხალი, ჩემი და კოლია ემუხვარის წყალობით. ასეტრიელები, მიუხედავად ასეთი ამინდისა, განუწყვეტლად გვესროდნენ, როგორც თოფ-ზარბაზანს, ისე ტყვიისმფრქვევა ლებს, გამოუშვეს 90 მზვერავი და თითქმის ყველა ესენი ტყვედ ჩაუვარდა ჩვენს ჯარს მაშინ ძროებით თათრების პოლკის უფრო სი იყო ტუტუზიკ სტაროსელსკი, რომლი წერილი და აწერილობა ამ ჩვენის სიყოჩა-ლისა მკითხველს განცვიფრებაში მოიყვანს ყველა ჩვენი მხედრები წმინდა გიორგი ჯვარზე იყო წარდგენილი, მე მომცეს ანნა მეოთხე ხარისხისა მამაცობისათვის, კოლია ას სტანისლავის ხმლითა და ბანტით. 7 წლი ემბერს, დილის 5-6 საათზე, ჩვენ გამოგვენაცვლა თერგის ყაზახ-რუსები ცხენოსანი დივიზია და ჩვენი „დიკაია“ დივიზია რუსეთს დასასვენებლად წავიდა, სადაც შეამსო ნაკლი ცხენებისა და მხედრებისა. და თუ იმას დასვენება ჰქვიანი რომ თითქმის ყოველდღე კარჯიშობაში ვინ

დამწვარ ხილთან!“ ის იყო თენდებოდა და ჩვენც დაუყოვნებლივ მივადგენით მდინარე ფნესტრს. სანამ მდინარეს მივადგებოდით, უნდა გავველო ნახევარი ვერსტი გზა სრულიად ღია, მხოლოდ მდინარის პირად. 15 საჟენზე იდგა ერთი მოდიდო სახლი. სანამ იქ მივირბენდით ცხენებით, ისეთი საშინელი სროლა ასტეხა მტერმა, რომ ყურთასმენა არ იყო! 30 მაისის დილა, სანამ ცოცხალი ვარ, საისტორიო დღე იქნება ჩემს ცხოვრებაში! ასეთი დილა ძნელად თუ ვისმე გასთენებია. სიკვდილის ცეცხლი თავზე დაგვტრიალებდა ერთი ოჯახის შვილთა, სამ ადამიანს – უჩას, მე და ოთარს. ჩვენთან იყო ლადო ბერიძე, ალექსის შვილი, უჩას ბიჭი, რუსი ვალოდია კირილოვი, ორი მეგრელი – თომა სიჭინავა და თეოფანე ბულია, დანარჩენები ჩაჩნები იყვნენ, გარდა ოთხი რუსისა. როგორც უკვე იცი, პირველად წყალში გადავშვა ოთარი და ორი ჩაჩანი, შემდეგ ბერიძე რამდენიმე მხედრით. ვდგევართ უჩა და მე, რადგანაც ხუთი-ექვსი ცხენოსნის მეტი ვერ ნავა წინ, მაგრამ უნდა იცოდე, იმ სახლმა გადავგარჩინა სიკვდილს, თორებ ერთიც არ ვიქნებოდით ცოცხალი, უჩამ მითხრა – შენ აქ გაჩერდი

მუშაობის დაწინააღმდეგობის სამსახურის შეტყოფული რაიონი

თითონ მინახულა, ლაზარეთში რომ ვიწევი.
ძაან მონდომებულია, არ ვიცი, რა იქნება.
შენ გული გაიმზევე და ყოველივე, რომ გინ-
და, ისე იქნება სულ მალე.

ადრესი რაც იყო, ოლონდ დაანერე ჩერ-
კეზეს მაგრად “чеченский конный
полк. Уряд. О. Д.”

მინანგრი: პირველი მსოფლიო ომის დროს, ავსტრიის ფრონტზე მომხდარი ეს სისხლისმღვრელი შეტაკება თავის მოგონე-ბებში საგანგებოდ აქვს აღნურილი გვანჯი ჩიქოვანსაც, მაგრამ ჩვენ მაინც საჭიროდ ჩავთვალეთ ოთარ დადიანის ნერილის მოხ-მობა, ვინაიდან მასში ძალზე მნიშვნელოვა-ნი დეტალებია და, გარდა ამისა, მთელი სიმაღლით წარმოგვიდგება რაინდული სუ-ლის გაუტეხელი ვაჟაუაცი, ვინაც, ამავე დროს, სამშობლოში დარჩენილი უერთგუ-ლესი მეუღლისა და მცირებლოვანი შვილე-ბის მიმართ უჩვალო სინაზის იჩინს.

3.3.

მუშაობის დაზიანების ცარილი
მაულელისაღვი

1916 წ. 15 ივლისი.
კარპატის მთებიდან

ძვირფასო კატეგორია!

რადგან ცხრა თვე შესრულდა, რაც ავს-
ტრიის ფრონტზე ომში ვარ, მინდა მოგწერო
თუ რა და რა ომში ვიყავი. გარდა პატარ-პა-
ტარა კინელაობისა, რომელზედ წერა არ
ლირს. პირველი ჩემი თოფ-ზარბაზნის გრი-
ალის ქვეშ ყოფნა იყო 5-6 ნოემბერს, შარ-
შან, დიდი ქარ-ბუქის დროს, როცა მეოთხე
ასეულმა ჩერქეზების პოლკისა, სახელ-
დობრ, აფხაზების ასეულმა თავი ისახელა
და თათორების პოლკის ორი ასეული გადაარ-
ჩინა. ენა ვერ გამოსთვამს თუ რა გაჭირვე-
ბა გამოვიარეთ მაშინ. თოვლი, ქარბუქი და
მისგან ნამომდგარი ქარიშხალი ნებას არ
გვაძლევდა, თვალი გაგვეღლო და პირდაპირ
შეგვეხდა! ათი ნაბიჯის მანძილზე არაფ-
რის დანახვა არ შეიძლებოდა. ამ გაჭირვე-
ბის დროს ძლიერ ისახელეს თავი აფხაზებმა
და მელიტონ ემუხვარის შვილმა კოლიამ,

ყავით, მაშასადამე დავრჩით აქ 22 იანვრამ დის. 23 იანვარს წავედით ისევ ავსტრიის ტერიტორიაზე და ვიყავით ეგრეთ წოდებულ „3 სტოროუევო თხრანენიი“ — ხას თხრილებში, ხან ტყე-ღრეში! აგრე იყო 5 მარტამდის, როცა მე რუსეთში გამაგზავნა პოლკის უფროსმა ავტომობილებისათვის და იქიდან კავკასიაში, სადაც რამდენიმე დღე სახლში შენთან და ბავშვებთან ვიყავით ჩამოვედი 9 აპრილს, ლამის 10 საათზე, აღმ დაგომის წინა დღეს და 17 აპრილამდის კიდო პოლკი დასასვენებლად დაებანაკა. 18-ში ისევ პოზიციაზე, ისევ თხრილებში ჩავვარდით, ისევ სადარაჯოდ გავედით, და ასე იყო 22 მაისამდე, ე.ი. 22 მაისს სანამ ბრუსილოვის ჯარი შეტევაზე არ გადავიდა. 25 მაისს წავედი უჩასთან სანახავად, პოზიციაზე ჩვენს გვერდით იდგა ჩაჩნების ჯარი, მე კარგად ვიცი ბერკვისის წყალობით ჩერქეზებს უნდა მოვშორებოდი და ჩვენი აფხაზების ასეულს და მივედი უჩასთან, რომელსაც ვუთხარი ჩემი საქმის შინაარსი, ჩემი აზრი რომ სტაროსელსკისთან მივალთქო, მისი

თანხმობაც მქონდა, მაგრამ ხომ იცი მამის
დაშვილის გარდა მეგობრები ციყავით და-
თუ გინდა შენთან დავრჩებითქვ მეც და-
ოთარიც. უჩას, რასაკვირველია, იამა და 29
მაისს საღამოს მოვედით მე და ოთარი ჩაჩ-
ნების პოლეში. გამოვეცხადე პრინცს, ფა-
ზულა მირზა! 26 მაისს სტუმრად რორ-
ვიყავი უჩასთან, „აკოპებში“ მდინარე
დნესტრის პირას გამოვუძახე წყლის მეორე
ნაპირზე ჩასაფრებულ ავსტრიის ჯარისკა-
ცებს და ხეზედა მივეფარე. დავუძახე და გა-
ვაგებინე, რომ 10 000 მათი სალდათა თავისი
უფროსებით ტყვედ წამოვიყანეთ და მალე
ვენაში ვიქენებით-თქო და თან სროლა და-
ვუწყე. მათაც სროლით მიპასუხეს და ტყვია
ამ თოვთის კონდახი დამიმტკრია, ასე რომ
ერთი თითის დადებაზე ამცდა მტრის ლახ-
ვარი. 29-ში როგორც გწერდი ჩავედი იქ, სა-
დაც ჩაჩნების პოლე იყო და იმავე საღამოს
მე და ოთარი ორივე გაგვაგზავნა პრინცმა-
ფაზიმ უჩასთან და ის იყო ლამის 2 საათზე
ჩავედით იმ სოფელში, სადაც უჩა იყო კორ-
ნეტი ბერიძით და 58 მხედრით. გავეცი უჩა
ბრძანება, რომ „რაც უნდა დაგიჯდეთ
მდინარე დნესტრი უნდა გადახვიდეთ“

“**ნევარ ხიდთან!**” ის იყო თენდებოდა და ცეც დაუყოვნებლივ მივადექით მდინარე ესტრს. სანამ მდინარეს მივადგებოდით, და გაგვევლო ნახევარი ვერსტი გზა სრუად ლია, მხოლოდ მდინარის პირად. 15 სა-ზე იდგა ერთი მოდიდო სახლი. სანამ იქ კირბენდით ცხენებით, ისეთი საშინელი ოლა ასტეხა მტერმა, რომ ყურთასმენა იყო! 30 მაისის დღა, სანამ ცოცხალი, საისტორიო დღე იქნება ჩემს ცხოვრები! ასეთი დღია ძნელად თუ ვისმე გასთებია. სიკედილის ცეცხლი თავზე გვტრიალებდა ერთი ოჯახის შვილთა, ადამიანს – უჩას, მე და ოთარს. ჩევენი იყო ლადონ ბერიძე, ალექსის შვილი, ას ბიჭი, რუსი ვალოდია კირილოვი, ორი კარელი – თომა სიჭინავა და თეოფანელია, დანარჩენები ჩაჩინები იყვნენ, გარდა ხის რუსისა. როგორც უკვე იცი, პირველ წყალში გადაეშვა ოთარი და ორი ჩაჩაშემდეგ ბერიძე რამდენიმე მხედრით. გევართ უჩა და მე, რადგანაც ხუთა-ექცეცხოსნის მეტი ვერ წავა წინ, მაგრამ და იცოდე, იმ სახლმა გადაგვარჩინა სიკედილს, თორემ ერთიც არ ვიქნებოდით ცხალი, უჩამ მითხვა – შენ აქ გაჩერდი მე 6 კაცით წავალ, ცოტა ხნის შემდეგ მყევიო! მოანია ჩემმა რიგმა და მეც დავვლე ერთი ჩევენებურად და 6 კაცით წყალგადავეშვი! წყალი მდინარეში ისე ულდა, როგორც ცეცხლისაგან ქვაბში! ვია, როგორც სეტყვა, ისე სცვიოდა ალში. გაღმა ვხედავ, რომ უჩა, ბერიძე და არი ხიდის ქვეშ ფერდით სდგანან და მირებენ. გაცეურე ცხენით გაღმა, მომყვალდანი, ვინც იყო, ოცი კაცი და ისე გავეთ, რომ ჩემთან ვინც იყო, ერთიც არ დაჭლა. ერთს ჩაჩანს შუა წყალში მოუკლესენი და ცხენიანად ჩასძირა წყალმა, მაგრა წარმოიდგინე ასეთი სროლის უამს მანენს წყალში ონაგერი მოხადა თავის ნაპთა და ხურჯუნით, ცურვით გასცურა ინარე. მოგვიკლეს რამოდენიმე კაცი და ენი. აქ ხიდის ქვეშ მოვითქვით სული და კვედით იერიშით მდინარის პირად მდებარეობულზე, სადაც მტერი იყო გამაგრელი. შეიქნა ჯოჯოხეთური ომი! ოთხითის განმავლობაში მტრის ქვეითთა ჯაირიშით რამოდენიმეჯერ წამოვიდა ინსკენ, მაგრამ უკუვაქციეთ. ჩვენი ცხენი და რამოდენიმე დაჭრილი ხიდის ქვეშ ცვტოვეთ. იყო ისეთი წამი, რომ ტყვია შეგველია და რომ 11 კაცი თავის თოვებიდა არი დიდი ყუთი, ტყვიით სამსე, არ კვარდნოდა ტყვედ, ჩვენი საქმე ფინთად. 4 საათის შემდეგ როგორც იყო, მდინარი ჩაჩაშვა ჩვენი ქვეითთა ჯარი და გადსცურა, რომლის შემდეგ ჩვენ შევჯექით ენებზე და წავედით იერიშით მტრის მარენა ფრთაზე, ქვეითთა ჯარი წაიღია პირი. მოგვიხდა შეტაკება სასტიკი, ტყვედ კვივივარდა სამასორმოცდათი კაცი, ორი იყორით, ორი ტყვიისმტორქვეველით, მერტომ დავიჭირე ათი კაცი, ოთარმა – შვილი, უჩამ – ოთხი. იყო ისეთი წამი, რომ მე ერთი მხედარი მარტო დავგრჩით. ამხანავი ჩამოგვრჩენ და გადავეყარეთ ნახევარი. როტა მტრის ქვეითთა ჯარს! რმოიდგინე – მე მარტო და კიდო ერთი კი მტრის ასი კაცის წინაშე! მომიკლეს ენი, გამიმტვრიეს ბინოკლი ტყვიის ზალი და კომპასი. მტერი სულ ასი ფეხის ნააჯზე მესროდა! მკვდარს ცხენს ონაგერი ვხადე და წამოვილე. ასე გადავრჩი სიკედილს და ტყვეობას! ამავე დღეს მოგვიხდა იორე შეტაკებაც, იქაც გავიმარჯვეთ! შემგა ავიდეთ, პეხოტასთან ერთად, ერთი იორე ქალაქი. რაც ამ დღეს ჩვენ გადავგხე, კალამი უძლურია აგინერო და გადმოგზონება!

ემზარ პილტაიშვილი (გაგრძელება შემდეგ ნომერში)

